

Tweejarige PEV Psychotrauma: diagnostiek en integratieve behandeling voor kinderen, jongeren en volwassenen

september 2021 - juni 2023

Elk jaar maken duizenden mensen ingrijpende gebeurtenissen mee. Een deel van die mensen blijft jaren of zelfs hun hele leven lang kampen met de gevolgen ervan.

Elke gebeurtenis die de integratieve capaciteiten van iemand aantast, kan beschouwd worden als 'traumatogeen'. Daarbij denken we aan wat we zouden kunnen noemen duidelijke situaties, zoals natuurlijke catastrofes (aardbevingen, orkanen), ongevallen, seksueel misbruik, terroristische daden en allerlei andere vormen van geweld, maar ook aan de minder duidelijke situaties zoals emotionele verwaarlozing, psychologische manipulatie of gepest worden.

Op vlak van eerstelijns hulpverlening staat België internationaal gezien op een goed niveau. Maar net zoals in andere landen, is er ook bij ons nood aan een opleiding waarbij therapeuten worden getraind om mensen in een later stadium (tweede- en derdelijns hulpverlening) op te vangen.

Als pionier in België biedt BIP sinds 2006 een opleidingstraject psychotraumatologie aan voor clinici die zich verder willen specialiseren op het vlak van psychotrauma. Aanvankelijk was de opleiding vooral gestoeld op de vereisten van de Deutsche Gesellschaft für Psychotraumatologie. Door het voortschrijdend inzicht en expertise zijn we ons vervolgens meer en meer gaan oriënteren naar de richtlijnen van ESTSS en voor complex trauma en dissociatie naar die van ISSTD.

Doorheen de jaren heeft BIP een aantal nationale en internationale psychotrauma-experten kunnen engageren die elk gespecialiseerd zijn in een specifiek domein van de psychotraumatologie en die actief en enthousiast deelnemen aan de uitbouw van een geïntegreerde en coherente opleiding.

De opleiding 'psychotrauma' die door BIP wordt aangeboden, richt zich tot professionelen die in de tweede- en/of derdelijns hulpverlening tewerkgesteld zijn.

Binnen deze opleiding ligt de nadruk niet alleen op theorie, maar evengoed op de praktijk en de therapeutische relatie, hefboom voor verandering. Het is onze bedoeling therapeuten te vormen, die in staat zijn getraumatiseerde cliënten op een professionele manier te begeleiden. Door de trauma's te integreren in een duidelijk therapeutisch kader kan de cliënt zijn moeilijke verleden achter zich laten en met een beter gevoel verder door het leven gaan. Daarnaast biedt de opleiding methodieken vanuit verschillende psychotherapeutische stromingen (gedragstherapie, psychoanalytische therapie, experiëntiële therapie, systeemtherapie) om op een globale en geïntegreerde wijze getraumatiseerde cliënten te behandelen.

Het opleidingstraject bestaat uit vier delen.

In het eerste deel wordt de nadruk gelegd op theorie en diagnostiek van psychotrauma. Er komen verschillende perspectieven en aspecten aan bod om de deelnemers een klare en genuanceerde kijk te geven op het concept 'psychotrauma'. Tijdens de drie volgende delen van de opleiding bekijken we volgende aspecten: stabilisatie en symptoomreductie, confrontatie met het trauma en de integratiefase. Bovendien wordt uitgebreid aandacht besteed aan complex trauma en dissociatieve stoornissen.

De lessen worden meestal gegeven op vrijdagmiddag en zaterdag een volledige dag. Sommige modules beslaan 2 volledige dagen. Gezien de huidige pandemie is het moeilijk te voorspellen wat de richtlijnen volgend schooljaar zullen zijn rond live en online lesgeven. We zullen ons aanpassen aan de richtlijnen die in september 2021 zullen worden gegeven.

Inhoud:

	1e jaar: Theoretisch kader
Module 1 17-18 september 2021 2 dagen	<u>Welkom. Acut trauma</u> Spreker: Ybe Casteleyn Inhoud: Kenmerken van acut trauma en secundair trauma. Acute crisisopvang: methodieken en organisatie in België.
Module 2 15-16 oktober 2021 1 ½ dag	<u>Twee-assen model van de psychotraumaopleiding: theorie en praktijk</u> Sprekers: Manoëlle Hopchet en Anne Vermeire Inhoud: Twee assen-model van de psychotraumaopleiding, traumamodellen, psycho-educatie, kader en rationale van de psychotraumabehandeling en aandachtspunten.
Module 3 19-20 november 2021 1 ½ dag	<u>Diagnostiek van psychotrauma</u> Sprekers: Manoëlle Hopchet en Anne Vermeire Inhoud: Symptoominventarisatie, categoriseren van pathologie en inschatting van coping en resources.
Module 4 17-18 december 2021 2 dagen	<u>Groepssupervisie</u> Supervisors: Ybe Casteleyn, Manoëlle Hopchet, Bethina Junggeburgt (uitleg over de poster), Anne Vermeire <u>Geschiedenis. Neurobiologie</u> Spreker: Eric Vermetten Inhoud: Historisch perspectief op trauma. Wetenschappelijk onderzoek: prevalentie, comorbiditeit en risico- en beschermende factoren. Neurobiologie en psychofarmacologie.

	Stabilisatie
Module 5 14 -15 januari 2022 2 dagen	<p><u>Hechting (deze module wordt in het Engels gegeven)</u> Spreker: Clark Baim</p> <p>Inhoud: Historiek van de theorie rond hechting, gevolgen van complex trauma op de hechting, Dynamisch Maturatie Model, link tussen trauma, hechting en ontwikkeling van kinderen.</p>
Module 6 18 -19 februari 2022 1 ½ dag	<p><u>Systeemtherapie</u> Spreker: Eva Kestens</p> <p>Inhoud: Vroegkinderlijk trauma in het gezin. Neurosequentieel Model of Therapeutics van dr. Bruce Perry. Samenwerken met systeemnetwerken.</p>
Module 7 18 -19 maart 2022 1 ½ dag	<p><u>Kinderen en adolescenten</u> Sprekers: Cindy Creemers en Katrien Vanfraussen</p> <p>Inhoud: Impact van trauma op de ontwikkeling van kinderen en adolescenten. Stabilisatie: omzetten van theorie in de klinische praktijk.</p>
Module 8 22 – 23 april 2022 1 ½ dag	<p><u>Therapeutische relatie/ intervisietechnieken. Zelfzorg, secundaire traumatisering</u> Spreker: Heidi Deknudt</p> <p>Inhoud: De werkzaamheid van de therapeutische relatie. Hechtingsstijl van cliënt en therapeut. Secundaire traumatisering, empathie-moeheid en preventieve zelfzorg.</p>
Module 9 13 – 14 mei 2022 1 ½ dag	<p><u>Hypnose - stabilisatie</u> Spreker: Nicole Ruyschaert</p> <p>Inhoud: Imaginaire en hypnotherapeutische technieken binnen het stabiliseringsproces. Affectregulatie. Praktische oefeningen.</p>
Module 10 17 - 18 juni 2022 2 dagen	<p><u>Evaluatiemoment: posterdag</u></p> <p>Inhoud: De deelnemers stellen een uitgewerkt theoretisch aspect aan de jury en aan elkaar voor.</p>

	2 ^e jaar: Confrontatie met het trauma
Module 11 Za 17 september 2022 1 dag	<u>Groepssupervisedag</u> Supervisors: Cindy Creemers, Heidi Deknudt, Luc Duprez, Ilse Van Hoecke
Module 12 23 - 24 september 2022 2 dagen	<u>Uitleg eindwerk</u> <u>Lichaamsgericht werken bij trauma</u> Spreker: Annelies Van Overbeke Inhoud: Impact van trauma op het lichaam. Lichaamsgerichte traumatechnieken: Pessotherapie, focussen, lichaamsbewustwording, emotionele basisbehoeftes.
Module 13 21 – 22 oktober 2022 2 dagen	<u>Cognitieve gedragstherapie bij trauma</u> Spreker: Trineke Stavenga-Gras Inhoud: Gedragstherapeutische technieken bij de behandeling van PTSS/C-PTSS.
Module 14 18 – 19 november 2022 1 ½ dag	<u>Hypnose - confrontatie</u> Spreker: Nicole Ruyschaert Inhoud: Screentechnieken, dubbele dissociatie, fragmenteren en titreren van de traumatische inhoud.
Module 15 16 – 17 december 2022 2 dagen	<u>Narratieve Exposure Therapie (NET)</u> Spreker: Nele Gielen, Claudia Merola Inhoud: Integreren van schokkende gebeurtenissen aan de hand van de levenslijn. <u>Introductie confrontatiemethodieken</u> Sprekers: Heidi Deknudt, Bethina Junggebur, Luc Duprez Inhoud: Lifespan Integration, Emotion Focused Therapy, EMDR en Exposure.

<p>Module 16 20 – 21 januari 2023 2 dagen</p>	<p><u>Migratie en multiculturaliteit</u> Spreker: Aram Hasan</p> <p>Inhoud: Cultuursensitief werken met trauma bij vluchtelingen en migranten.</p> <p><u>Supervisedag + Q&A eindwerk</u> Supervisors: Aram Hasan, Nicole Ruysschaert, Ilse Van Hoecke, Annelies Van Overbeke Q&A eindwerk: Manoëlle Hopchet, Anne Vermeire</p>
<p>Module 17 10 – 11 februari 2023 1 ½ dag</p>	<p><u>Overdracht en tegenoverdracht</u> Spreker: Nel Draijer</p> <p>Inhoud: Overdracht en tegenoverdracht in het analytisch therapeutisch werken met traumapatiënten (met persoonlijkheidsstoornissen). Transference focused psychotherapy van Kernberg en Yeomans.</p>
<p>Module 18 17 - 18 maart 2023 2 dagen</p>	<p><u>Dissociatie</u> Spreker: Suzette Boon</p> <p>Inhoud: Structurele dissociatie, differentiële diagnostiek, interview TADS I (hernieuwde versie).</p>
	<p>Integratie</p>
<p>Module 19 21 – 22 april 2023 1 ½ dag (vrijdag hele dag, zaterdagvoormiddag)</p>	<p><u>Posttraumatische groei</u> Spreker: Siebrecht Vanhooren</p> <p>Inhoud: Betekenis en kenmerken van posttraumatische rouw en groei. Faciliterende interventies. Existentiële thema's.</p> <p><u>Deontologische en juridische kwesties</u> Spreker: Arne Heylen</p> <p>Inhoud: Praktische vraagstukken ivm deontologische kwesties.</p>
<p>Module 20 12 mei 2023 1 dag</p>	<p><u>Supervisedag en evaluatie van de opleiding</u> Supervisors: Heidi Deknudt, Manoëlle Hopchet, Anne Vermeire Evaluatie opleiding: Bethina Junggebur</p>

Biografie van de sprekers:

Clark Baim is lesgever, auteur en psychodramatherapeut, gespecialiseerd in de ontwikkeling van hechtingsgerichte praktijk in de sociale en gezondheidszorg, justitiële rehabilitatieprogramma's en toegepast theater. Hij is co-directeur van het Birmingham Institute for Psychodrama.

Suzette Boon is klinisch psychologe, PhD, was psychotherapeute bij het Top Referentie Trauma Centrum Altrecht, Zeist. Zij was voorzitter van de European Society for Trauma and Dissociation (ESTD). Ze doet belangrijk onderzoek naar de diagnostiek van dissociatieve stoornissen en is eerste auteur van het boek 'Coping with trauma-related dissociation', vertaald in het Nederlands: 'Omgaan met traumagerelateerde dissociatie'.

Ybe Casteleyn is moraalwetenschapper en psychotraumatologe. Ze begeleidt crisisinterventies in bedrijven en organisaties en was betrokken bij de opvang van de slachtoffers van de aanslagen in Brussel. Ze heeft lesgegeven aan de hulpverleners van de vluchtelingenkampen in Griekenland. Ze is auteur van 'Sterker worden waar het pijn doet. Voel- en doeboek over trauma', in het Engels vertaald als 'The healing Power of Pain'.

Cindy Creemers is kinder- en jeugdpsychiater. Ze werkte 12 jaar op de K-dienst van PZ Asster in St-Truiden en sinds 2017 in MFC Covida unit Siekensheuvel in Maaseik. Daarnaast heeft ze een privépraktijk gericht op psychotraumatologie in Bree. Ze is psychotraumatologe (BIP), kandidaat EMDR practitioner en Certified Advanced Practitioner Sensorimotor Psychotherapy.

Heidi Deknudt is klinisch psychologe, cliëntgericht psychotherapeute, psychoanalytisch therapeute, psychotraumatologe (BIP) en Lifespan Integration therapeute. Ze is supervisor voor de cliëntgerichte psychotherapie en zetelde jarenlang in de redactieraad van het Tijdschrift voor Persoonsgerichte en Experiëntiële Psychotherapie. Ze werkte jarenlang met blinden en slechtzienden. In 2010 deed ze crisisopvang in Haïti na de aardbeving. Ze heeft een privépraktijk. Heidi is verantwoordelijke voor de opleiding psychotrauma van BIP.

Nel Draijer is klinisch psychologe, PhD, psychotherapeute en psychoanalytica. Zij is voormalig voorzitter van de Nederlandse Vereniging voor Psychotherapie. Zij was pionier in het onderzoek naar vroegkinderlijk misbruik en de langetermijn gevolgen hiervan. Ze was universitair hoofddocente bij de vakgroep psychiatrie van de VUA. Ze is opleidster en supervisor psychodynamische therapie en Transference Focused Psychotherapy.

Luc Duprez is psychotherapeut, psychotraumatoloog (BIP) en EMDR practitioner. Daarnaast is hij exposure en hypnosedeskundige. Hij heeft een privépraktijk waarin hij ook gebruik maakt van schema- en modi-therapie, inclusief Imaginaire Rescripting, Acceptance and Commitment Therapy en Comprehensive Resource Model. Hij is stafid van de BIP-opleiding.

Nele Gielen is psychologe, PhD, seksuologe en psychotraumatologe. Binnen Traumazorg Limburg behandelt ze volwassenen en adolescenten met complexe PTSS. Daarnaast werkt ze in Nederland bij Mondriaan binnen het vakgebied van psychotrauma. Ze is gespecialiseerd in trauma en middelenmisbruik.

Aram Hasan is psychiater. Hij maakte deel uit van Centrum '45, Psychiaters zonder Grenzen en werkt nu bij CoTeam (Cultural Oriented Trauma Expertise Centre). Hij is ervaringsdeskundige, psychodramatherapeut en transcultureel expert.

Arne Heylen is klinisch psycholoog, cliëntgericht, existentieel en emotion focused therapeut. Hij werkt bij het Palliatief Support Team UZ Leuven en bij groepspraktijk Naiade in Kessel-Lo. Hij is stafid van de Postgraduaatopleiding Cliëntgericht-Experiëntiële Psychotherapie aan de KU Leuven en trainer/supervisor in Emotion Focused Therapy. Daarnaast is hij werkend lid en erkend supervisor van de Vlaamse Vereniging voor Cliëntgericht-Experiëntiële Psychotherapie en Counseling (VVCEPC), waar hij deel uitmaakt van de ethische commissie.

Manoëlle Hopchet is klinisch psychologe, psychotraumatheerpeute (NtVP), Transference Focused Psychotherapist voor Persoonlijkheidsstoornissen en EMDR senior supervisor. Ze is gespecialiseerd in complex trauma en dissociatieve stoornissen. Ze is voorzitter van BIP, voormalig voorzitter van de European Society Trauma Dissociation en voormalig vice-voorzitter van het AFTD (Franstalige Vereniging voor Trauma en Dissociatie). Ze is bestuurslid van TFP Nederland. Ze heeft een privépraktijk in Brussel en is internationaal docente. Ze schreef verschillende artikels rond dissociatie en vertaalde twee boeken over trauma naar het Frans.

Bethina Junggeburt is klinisch psychologe, seksuologe, experiëntieel-lichaamgericht psychotherapeute, systeempsychotherapeute en psychotraumatologe (BIP-VUB). Ze is werkzaam in PZ Bethanië te Zoersel en heeft een privépraktijk in Stekene, waar ze voornamelijk werkt met complex trauma en dissociatieve stoornissen. Ze is stafid van de BIP-opleiding.

Eva Kestens is kinder- en jeugdpsychiater, relatie- en gezinstherapeute en gecertificeerd trainer van het NMT-model. Ze werkte vijf jaar in OBC en MPI Bethanië in Genk/Hasselt en sinds 2013 in OBC Ter Wende-Espero. Daarnaast werkte ze verschillende jaren in een ambulante groepspraktijk in Leuven. Ze heeft een hart voor de meest kwetsbare jongeren en hun gezinnen en wil met tijd en stond via opiniestukken ook hun stem vertolken in het maatschappelijk debat.

Claudia Merola is klinisch psychologe, psychotherapeute en psychotraumatologe. Binnen Traumazorg Limburg geeft ze opleidingen en supervisie. Ze werkt bij Mondriaan (NL) als behandelaar binnen het vakgebied psychotrauma/complex PTSS en persoonlijkheidsstoornissen vanuit schematherapie.

Nicole Ruyschaert is psychiater, psychotherapeute, gedragstherapeute, hypnotherapeute en EMDR practitioner. Ze heeft sinds 1979 een privépraktijk in Antwerpen waar ze individueel en groepstherapeutisch werkt. Ze is docent en supervisor voor VHYP, BIP, SFBT en ESH en voormalig voorzitter van de European Society for Hypnosis. Ze publiceerde talrijke artikels over het gebruik van hypnose binnen therapie.

Katrien Vanfraussen is klinisch psychologe, PhD, psychotraumatologe (BIP) en EMDR practitioner. Ze is werkzaam op de Psychiatrische Afdeling voor infants, kinderen en adolescenten (PAika) van het UZ Brussel. Ze legt zich toe op de diagnostiek en behandeling van o.a. pleeg- en adoptiekinderen met negatieve vroegkinderlijke ervaringen. Ze vertaalt de neurobiologische impact van trauma naar de klinische praktijk met aandacht voor het lichaam.

Ilse Van Hoecke is systeemtherapeute, psychotraumatologe (BIP), EMDR practitioner en hypnotherapeute. Ze heeft een privépraktijk in Lokeren en is daarnaast werkzaam in CGGZ Eclips te Gent. Ze is stafid van de BIP-opleiding.

Siebrecht Vanhooren is professor klinische psychologie aan de de KU Leuven. Hij doceert er basisvaardigheden, psychologische interventies, en cliëntgericht-experiëntiële en existentiële psychotherapie. Hij is academisch verantwoordelijke voor de postgraduaatopleidingen cliëntgerichte psychotherapie aan de KU Leuven en Kulak. Hij werkt daarnaast als psychotherapeut in PraxisP (KU Leuven) en is bestuurslid van de Federation for Existential Therapy in Europe (FETE).

Annelies Van Overbeke is klinisch psychologe, internationaal gecertificeerd Pessotherapeute, freelance trainer, opleider en supervisor. Ze werkt in de Praktijk Psychiatrie en Psychotherapie in Sint-Martens-Latem met (jong)volwassenen en groepen.

Anne Vermeire is klinisch orthopedagoge, psychotraumatologe (BIP), oplossingsgericht psychotherapeute, EMDR senior supervisor voor kinderen en adolescenten. Ze is Belgisch afgevaardigde in het EMDR Europe C&A Committee. Ze heeft een privépraktijk. Ze is staf lid van de BIP-opleiding.

Eric Vermetten is psychiater verbonden aan de MGGZ in Utrecht. Vanaf 1991 is hij aan verschillende universiteiten verbonden geweest als onderzoeker, o.a. Stanford University California, Yale University, New Haven CT, Emory University, Atlanta. In 2003 promoveerde hij op 'Posttraumatic Stress Disorders: Neurobiological Studies in the Aftermath of Traumatic Stress' aan de Universiteit van Utrecht. Sinds 2013 is hij bijzonder hoogleraar 'Medisch-biologische en psychiatrische aspecten van psychotrauma' aan de universiteit van Leiden/LUMC.

Certificering

De tweejarige 'PEV Psychotrauma: Diagnostiek en integratieve behandeling voor kinderen, jongeren en volwassenen' bestaat uit een geheel van modules, supervisies en integratiemomenten:

- 187 uur opleiding
- 27 uur supervisie, waarvan 21 uur groepssupervisie in de opleiding zijn vervat. De overige 6 uren individuele supervisie dienen te gebeuren in afspraak met de erkende BIP-supervisoren.
- 12 uur intervisie in kleine groepen
- het presenteren van een poster
- het bijhouden van een portfolio over de supervisies en het leerproces
- het schrijven van een eindwerk: onderzoeksvraag met literatuur- en gevalstudie.

Indien de volledige opleiding en de nodige supervisies werden gevolgd, de poster, de portfolio en het eindwerk positief werden geëvalueerd, ontvangt de deelnemer het certificaat van 'PEV Psychotrauma: diagnostiek en integratieve behandeling voor kinderen, jongeren en volwassenen', uitgereikt door de VUB en BIP.

Voorwaarden

1. Voorafgaande opleiding: universitair master diploma in de psychiatrie, klinische psychologie, orthopedagogiek of seksuologie (dit laatste mits gesuperviseerde praktijk van 3 jaar). Voor Nederlandse psychologen: BIG-geregistreerd
2. Een therapeutische praktijk van minstens 10 uur/week sinds minimum één jaar
3. Toegelaten zijn na het intakegesprek

Plaats/uren

VUB, Campus Pleinlaan, 1040 Etterbeek en online.

De opleiding start in september 2021 en duurt tot en met juni 2023.

Module van 1 ½ lesdag: vrijdag van 13u tot 17u en zaterdag van 9u tot 17u.

Module van 2 lesdagen: vrijdag van 9u tot 17u en zaterdag van 9u tot 17u (opgelet: iets andere uren voor module 1, 12 en 19)

Tarieven

Het voorafgaand intakegesprek van 1 uur : € 70.

De opleiding kost 2250 € per academiejaar.

Betaling met KMO-portefeuille is mogelijk; de aanvraag dient ingediend te worden bij de VUB.

Een aanvraag BEV (betaald educatief verlof) kan ingediend worden bij BIP.

Niet inbegrepen in de prijs zijn:

- 6 individuele supervisies. Richtprijs: € 70/uur.
Deze worden georganiseerd door de deelnemer zelf buiten de opleidingsmomenten.
- Middagmaal. Er zijn verschillende eetgelegenheden in de buurt.

Het volledige inschrijvingsbedrag voor het eerste academiejaar dient betaald te zijn voor aanvang van de opleiding.

Info en contact

Heeft u interesse in deze opleiding ? Stuur uw motivatiebrief samen met uw CV en kopie van (relevante) diploma('s) voor 25 april 2021 naar info.bip.contact@gmail.com.

We streven naar een groep van 20 deelnemers en voeren vooraf een selectie uit op basis van de ingediende documenten. Indien uw kandidatuur wordt weerhouden, nodigen we u uit voor een selectiegesprek. Hier peilen we naar uw motivatie, uw theoretische basis en therapeutische ervaring met traumacliënten, uw groepsfunctioneren en capaciteiten tot zelfreflectie.

Begin juli 2021 weet u of u al dan niet toegelaten bent tot onze opleiding.

We heten u alvast welkom!

Heidi Deknudt, Luc Duprez, Manoëlle Hopchet,
Bethina Junggeburdt, Ilse Van Hoecke, Anne Vermeire